

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7To/50/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7724010597
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Ing. JUDr. Milan Husťák
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:7724010597.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Milana Husťáka a sudcov JUDr. Margaréty Jurkovej Žoldákovvej a JUDr. Dominiky Volkaiovej, LL.M., na verejnom zasadnutí konanom dňa 5. júna 2025, v trestnej veci proti A. B. C. a spol., obžalovaných pre zločin prevádzachstva podľa § 355 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák., § 20 Tr. zák., o odvolaní obžalovaných 1/, 2/ proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 27.03.2025 sp. zn. 3T/114/2024 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. zamietla odvolanie obžalovaného A. B. C. a obžalovaného C. A. D..

odôvodnenie:

Okresný súd Michalovce rozsudkom zo dňa 27. marca 2025 sp. zn. 3T/114/2024 rozhodol s poukazom na právoplatne uznanú vinu vo veci obžalovaného 1/ A. B. C., XX.X.XXXX A. E., trvale bytom F. XX, G., F. H., I. E., J., t.č. v ÚVV a ÚVTOS Košice a 2/ C. A. D., nar. XX.X.XXXX v K., trvale bytom XX I. J., L. H., M., J., t.č. v ÚVV a ÚVTOS Košice, rozsudkom Okresného súdu Michalovce, č.k. 3T/114/2024-652 zo dňa 16.12.2024 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach, č.k. 7To/4/2025-679 zo dňa 10.2.2025.

Súd ich za to odsúdil:

Obžalovaného A. B. C. podľa § 355 ods. 3 Tr. zák. účinného od 6.8.2024, za použitia § 38 ods. 3, § 36 písm. l/, § 37 písm. m/, § 39 ods. 5 Tr. zák. účinného od 6.8.2024 k trestu odňatia slobody v trvaní 5 (päť) rokov a 4 (štyri) mesiace nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. účinného od 6.8.2024 obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 65 ods. 1, 4 Tr. zák. účinného od 6.8.2024 uložil obžalovanému trest vyhostenia z územia Slovenskej republiky na dobu v trvaní 7 (sedem) rokov.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. účinného od 6.8.2024, súd uložil obžalovanému aj trest prepadnutia veci a to C. N. B.. O., C. C. P. XX, Q.: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, N. R. I. I. G..

Podľa § 60 ods. 5 Tr. zák. účinného od 6.8.2024, vlastníkom prepadnutej veci sa stal štát.

Obžalovaného C. A. D. podľa § 355 ods. 3 Tr. zák. účinného od 6.8.2024, za použitia § 36 písm. l/, § 39 ods. 5 Tr. zák. účinného od 6.8.2024 k trestu odňatia slobody v trvaní 4 (štyroch) rokov a 8 (osem) mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. účinného od 6.8.2024 obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 65 ods. 1, 4 Tr. zák. účinného od 6.8.2024 uložil obžalovanému trest vyhostenia z územia Slovenskej republiky na dobu v trvaní 5 (päť) rokov.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. účinného od 6.8.2024, uložil obžalovanému trest prepadnutia veci a to C. N. B.. O., C. H. XXX, Q. X: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, Q. X: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, C. R. I. I. G..

Podľa § 60 ods. 5 Tr. zák. účinného od 6.8.2024 vlastníkom prepadnutej veci sa stal štát.

Podľa § 83 ods. 1 písm. g/ Tr. zák. účinného od 6.8.2024 zhabal vec, a to osobné motorové vozidlo značky F., K. R. I. S. T. K. R. XXXXX, A. U..

Podľa § 83 ods. 2 Tr. zák. účinného od 6.8.2024 vlastníkom zhabanej veci sa stal štát.

Proti tomuto rozsudku po jeho vyhlásení, odôvodnení a po poučení o možnosti podať opravný prostriedok, obžalovaní podali odvolanie prostredníctvom svojho obhajcu.

Odvolanie podali voči výrokom o treste obaja obžalovaní a odôvodnili ho nasledovne:

1. Majú za to, že tresty odňatia slobody uložené obom obžalovaným sú neprimerane vysoké, a to vzhľadom k povahe a závažnosti skutku, ako aj k samotnému následku trestného činu, ako aj k celkovým okolnostiam skutku, a vo vzťahu k osobným pomerom obžalovaných.
2. Poukazujú na to, že v tomto prípade boli splnené zákonné podmienky aj pre aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 1 TZ u oboch obžalovaných, na ktoré súd neprihliadal, a to z týchto dôvodov:
3. Týmto trestným činom nevznikla Slovenskej republike ani žiadnej inej osobe spáchaním tohto trestného činu žiadna škoda.
4. Obaja obžalovaní nie sú nebezpeční pre spoločnosť, a preto na naplnenie účelu trestu podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona postačuje aj trest kratšieho trvania spojený s trestom vyhostenia. Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.
5. Obžalovaní poskytli pomoc osobám s prekročením cez štátnu hranicu, pričom všetky tieto osoby, ktorým pomohli spĺňajú štatút dočasného útočiska, teda je im umožnený tolerovaný pobyt, aj napriek tomu, že nelegálne prekročili štátnu hranicu Slovenskej republiky. Predmetné konanie obžalovaných bolo výlučne dôsledkom stále prebiehajúceho vojnového konfliktu na Ukrajine.
6. Obžalovaní vo svojich výpovediach zhodne uviedli, čo preukázali aj výpovede svedkov, že za pomoc, ktorú im poskytli obžalovaní neprevzali od svedkov žiadne peniaze.
7. Obžalovaný D. má vážne chorého otca (silná cukrovka, vysoký krvný tlak), ktorý má 82 rokov a nie je schopný sa starať sám o seba, a preto je nevyhnutné, aby sa o neho staral jeho syn obžalovaný D.. Choroby otca obžalovaného D. preukazujú lekárske správy z S. republiky, ktoré sú súčasťou súdneho spisu. Otec obžalovaného sa práve zo zdravotných dôvodov nemohol dostaviť na pojednávanie.
8. Obžalovaný D. trpí psychickými problémami a spomaleným psychickým vývojom od detstva, čo preukazujú dôkazy, ktoré sú taktiež súčasťou súdneho spisu.
9. Obžalovanému C. zomrel počas stále pretrvávajúceho vojnového konfliktu na Ukrajine brat. Jeho rodičia sú vo vyššom veku a potrebujú jeho pomoc a starostlivosť. Rodičia obžalovaného sa taktiež práve kvôli vysokému veku nemohli dostaviť na pojednávanie.
10. Poukazujú aj na ustanovenie § 33a Trestného zákona, ktoré stanovuje zákaz ukladania krutých a neprimeraných sankcií a zásadu proporcionality. Uloženými trestami došlo k porušeniu predmetného ustanovenia. Okresný súd pri ukladaní trestov odňatia slobody vo vzťahu k obom obžalovaným vôbec tieto ustanovenia neskúmal a neaplikoval.
11. Podstatnou skutočnosťou potvrdzujúcou mimoriadne okolnosti, ktoré odôvodňujú použitie ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona v tomto prípade, je aj rôzne rozpätie trestných sadziieb, ktoré pripúšťajú uložiť iné členské štáty EÚ za spáchaný trestný čin prevádzachstva. Osobitne poukazujú na Taliansku republiku, kde takéto konanie nespôsobuje trestnoprávny postih, t. j. nezakladá trestnú zodpovednosť.
12. Poukazujúc na všetky okolnosti spáchania skutku, vrátane mimoriadnej skutočnosti, že prevádzané osoby boli povinné zúčastniť sa na vojne prebiehajúcej na Ukrajine a teda utekali pred bezprostrednou

hrozbou straty života do susednej krajiny, ktorá im poskytla tolerovaný pobyt a na všetky ďalšie skutočnosti, považujú uložené tresty za neprimerane prísne a majú za to, že v tomto prípade majú byť tresty oboch obžalovaných mimoriadne znížené.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností navrhujú, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Okresného súdu Michalovce sp. zn.: 3T/114/2024 zo dňa 27.03.2025 zrušil a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

Alternatívne vo veci sám rozhodol a obom obžalovaným uložil trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov nepodmienečne za použitia ustanovenia § 39 ods. 1, 5 Trestného zákona. A obom obžalovaným uložil trest vyhostenia vo vzťahu k obžalovanému A. C. v trvaní 6 rokov a vo vzťahu k obžalovanému C. D. v trvaní 4 rokov.

Na podklade odvolania obžalovaných krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil nasledovné.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu, napadnutého rozsudku a dôvodov podaného odvolania, odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol správne a v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v uznesení Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 7To/4/2025 zo dňa 10.2.2025.

Súd prvého stupňa správne v danom prípade v súlade s ustanovením § 2 ods. 1 Tr. zák. trestnosť činu a trest ukladal podľa Trestného zákona účinného od 6.8.2024, teda neskoršieho Trestného zákona v znení novely č. 40/2024, keďže Trestný zákon v tomto znení je pre obžalovaných priaznivejší, keďže vo svojom ustanovení § 39 ods. 5 Tr. zák. umožňuje konajúcemu súdu v prípade vyhlásenia viny obžalovaným na hlavnom pojednávaní týmto uložiť mimoriadne znížený trest o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom stanovenou trestnej sadzby.

K odvolacím námietkam obžalovaných, ktorí považujú uložené tresty za neprimerane prísne, odvolací súd uvádza, že tresty boli uložené s využitím ustanovenia § 39 ods. 5 Trestného zákona v znení účinnom od 6.8.2024 pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Ustanovenie § 39 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody patrí medzi moderačné oprávnenia súdu. Súd toto oprávnenie využije iba vtedy, keď zistí splnenie podmienok upravených v danom ustanovení a zároveň má za to, že účel trestu podľa § 34 ods. 1, ods.4 Trestného zákona bude dôsledne naplnený uložením trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu.

V danom prípade neboli splnené podmienky na postup podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona, pretože neboli zistené také okolnosti týkajúce sa osobných pomerov obžalovaných, ktoré by odôvodňovali použitie ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu a zároveň okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali zníženie trestnej sadzby pod zákonom určenú hranicu, vzhľadom na naplnenie kvalifikovanej skutkovej podstaty, bolo v danom prípade vylúčené s poukazom na konštantnú súdnu judikatúru (viď judikát V 59/1972).

Ak je čin taký závažný, že je potrebné s ohľadom na ustanovenie § 138 a nasl. Trestného zákona použiť vyššiu trestnú sadzbu, teda trestný čin sa subsumuje pod kvalifikovanú skutkovú podstatu, táto trestná sadzba síce môže byť súčasne znížená s poukazom na ustanovenie § 39 Tr. zák. vzhľadom na výnimočné okolnosti prípadu, nikdy však nesmie byť znížená pod dolnú hranicu základnej skutkovej podstaty, pretože tieto okolnosti vo svojej podstate spočívajú v stupni závažnosti činu (NR 3 Tz 20/1962).

Tým sa nevylučuje ani neobmedzuje možnosť mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody vzhľadom na mimoriadne pomery páchatel'a, pretože tieto okolnosti ležia mimo okruhu stupňa závažnosti činu.

Pokiaľ obhajoba v dôvodoch odvolania poukazuje na naplnenie zákonných podmienok pre aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona u oboch obžalovaných, a to z dôvodu, že skutkom nebola spôsobená škoda, obžalovaní nie sú nebezpeční pre spoločnosť a v krajinách Európskej únie je rôzne rozpätie trestných sadzieb za spáchaný trestný čin prevádzachstva, tieto okolnosti spravidla zohľadňuje

súd podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona. Nepredstavujú však podmienky na mimoriadne zníženie trestu pod spodnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona v konkrétnom prípade, pretože tieto skutkové okolnosti nepôsobia mimoriadnou (oproti iným prípadom neobvyklou) mierou na charakter trestnej činnosti obžalovaných takým spôsobom, aby vymeraný trest bol vyhodnotený v danom prípade ako neprímerane prísny. Opätovne odvolací súd zvyrazňuje, že hodnotenie mimoriadnych skutkových okolností, ktoré majú potenciál vyvolať aplikáciu inštitútu mimoriadneho zníženia trestu, je plne v právomoci súdu a na mimoriadne zníženie trestu neexistuje právny nárok.

To, či obžalovaní mali sľúbenú finančnú odmenu za prekročenie štátnej hranice, nebolo predmetom obžalobného návrhu. Získanie prospechu naplňuje kvalifikačný znak § 355 Trestného zákona, konanie je posudzované prísnejšie, a tak skutkový stav, že by prevedenie cez štátnu hranicu mali obžalovaní vykonať bezodplatne, nie je dôvodné hodnotiť ako výnimočnú okolnosť v zmysle ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona.

Pomery páchatel'a sa týkajú jeho osobnostného hodnotenia. Ide o okolnosti, ktoré charakterizujú osobu páchatel'a ako objekt trestu a tiež o okolnosti, pre ktoré je rovnaký trest pre rôznych páchatel'ov rôzne citeľný. Ich význam pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody sa zhodnotí podobne ako význam okolností prípadu. Z hľadiska tohto ustanovenia sa vyžaduje, aby išlo o pomery takého charakteru, z ktorých je zjavné, že trest odňatia slobody uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby by páchatel' pociťoval podstatne citeľnejšie ako iní páchatelia. V podstate sa hodnotia rodinné a osobné pomery, ktoré existujú až v čase rozhodovania o treste (napr. majetkové pomery páchatel'a, jeho zdravotný stav a zdravotný stav jeho rodiny preukázateľne odkázanej na jeho starostlivosť, starostlivosť o početnú rodinu, tehotenstvo páchatel'ky a pod.).

Za pomery páchatel'a odôvodňujúce postup podľa tohto ustanovenia možno považovať viac významných pohľadujúcich okolností pri nedostatku priťažujúcich okolností, vážnu chorobu páchatel'a, závislosť mnohopočetnej rodiny páchatel'a od jeho zárobku, stav zníženej príčetnosti páchatel'a, ak nie je možný iný zákonný postup, starostlivosť páchatel'a o väčší počet osôb na neho odkázaných a pod.

Okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a môžu odôvodniť aplikáciu § 39 len za predpokladu, že použitie zákonom ustanovenej trestnej sadzby odňatia slobody by bolo pre páchatel'a neprímerane prísne a že účel trestu možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania.

Obžalovaný D. poukazuje v dôvodoch odvolania na zlý zdravotný stav jeho otca, ktorý má podľa jeho udania silnú cukrovku a vysoký krvný tlak a že sa musí o neho starať. Namietá, že dané okolnosti spolu s tvrdením, že trpí psychickými problémami a spomaleným psychickým vývojom od detstva, majú odôvodniť aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona a mimoriadne zníženie trestu. K týmto námietkam odvolací súd v prvom rade uvádza, že tieto tvrdenia obžalovaný v konaní relevantne nepreukázal, a síce skutočnosť, že je otec obžalovaného odkázaný výlučne na jeho starostlivosť, prípadne že by mal trpieť závažným ochorením. Bežné civilizačné ochorenia jeho otca obžalovaného neodradili od páchania úmyselnej trestnej činnosti, nebolo preukázané aby v čase rozhodovania súdu bol otec obžalovaného na neho odkázaný a obžalovaný ani neprezentoval dôkaz o jeho spomalenom psychickom vývoji v intenzite, ktorá by mala za následok, že použitie zákonom ustanovenej trestnej sadzby odňatia slobody by bolo pre obžalovaného neprímerane prísne. Odvolací súd tak námietky obžalovaného vyhodnotil ako nedôvodné.

Obžalovaný C. ako dôvod na mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona uviedol, že mu zomrel brat počas stále pretrvávajúceho vojnového konfliktu na Ukrajine. Jeho rodičia sú vo vyššom veku a potrebujú jeho pomoc a starostlivosť. Svoje tvrdenia obžalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal, a tak ich odvolací súd ani nemohol relevantne vyhodnocovať. Pokiaľ obžalovaný tvrdí, že sú u neho dané také výnimočné osobné pomery, ktoré by odôvodňovali aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona, je namieste, aby označil rozhodujúce dôkazy.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd o odvolaní obžalovaných A. B. C. a C. A. D. rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.